מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין שלכל זכות יש אחריות שמתלווה אליה
- לזהות התאמה בין זכויות לאחריות הקשורה אליהן
- לתרגל יישום של הרעיון במצבים מהיום יום

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. א – לדאוג שהזכות שלי תתקיים גם אצל אחרים
2. א – לא לשתף מידע או תמונות של אחרים בלי רשות
3. ב – לצמצם פסולת ולשמור על המרחב
4. ג – הזכות למשחק
5. א – להקשיב לדעות אחרות ולהתווכח בכבוד
6. א – הזכות לחינוך

חלק ב' – התאמה בין זכות לאחריות

1 – ה (האחריות לצרף ולא להחרים)
2 – א (האחריות לשמור על הגוף ועל הנפש – שלי ושל אחרים)
3 – ו (האחריות לא לפגוע ולעמוד לצד מי שנפגע)
4 – ב (האחריות לשחק הוגן ולשתף)
5 – ד (האחריות לא לשתף מידע או תמונות של אחרים בלי רשות)
6 – ג (האחריות לצמצם פסולת ולשמור על המרחב)

חלק ג' – השלמת חסר

1. להקשיב
2. הוגן
3. להפריע
4. רשות
5. פסולת
6. לפגוע

חלק ד' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – לכל זכות יש אחריות שמתלווה אליה
2. נכון – כך כתוב בהתאמה בין זכות לאחריות
3. לא נכון – זו פגיעה בזכות לפרטיות של האחר
4. נכון – כך כתוב בהתאמה בין זכות לאחריות
5. לא נכון – שוויון הוא יחס הוגן לכולם, לא רק לי
6. נכון – כך כתוב בהתאמה בין זכות לאחריות

חלק ה' – כתיבה ומחשבה

1. תשובה טובה תכלול: שם הזכות, האחריות המתאימה לה, ודוגמה קונקרטית ממצב יומיומי (למשל בכיתה, במשחק, ברשת) שמראה יישום של האחריות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- זכות היא מה שמגיע לי, אחריות היא מה שאני צריך לעשות כדי שהזכות תתקיים גם לאחרים
- כל דוגמה מהרשימה שהתאימו נכון
- כדי שכולם יוכלו ליהנות מהזכויות שלהם בלי לפגוע אחד בשני

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על מצב שבו מישהו דרש זכות אבל לא קיים את האחריות הנלווית
- כדאי לעודד תלמידים לתת דוגמאות אישיות מהיום יום בכיתה או בבית
- ניתן לעבוד בזוגות על חלק ההתאמה ואז לדון יחד בכיתה בתשובות

דף תרגול: זכות ואחריות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

לכל ילד וילדה יש זכויות, אבל יחד עם כל זכות יש גם אחריות: כדי שהזכות שלי תתקיים, אני צריך/ה לדאוג שהיא תתקיים גם אצל אחרים.

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי ההגדרה הכי מתאימה ל'אחריות' שמתלווה לזכות?

א) לדאוג שהזכות שלי תתקיים גם אצל אחרים ב) לדרוש שהזכות תמיד תהיה שלי קודם

ג) להתעלם מהזכויות של אחרים ד) לוותר על הזכות שלי

2. איזו אחריות הולכת עם הזכות לפרטיות?

א) לא לשתף מידע או תמונות של אחרים בלי רשות ב) לספר לכולם סודות

ג) לצלם כל אחד בלי לשאול ד) לפרסם תמונות של חברים ברשת

3. איזו אחריות הולכת עם הזכות לסביבה נקייה?

א) לזרוק פסולת בכל מקום ב) לצמצם פסולת ולשמור על המרחב ג) להשתמש בהרבה חד פעמי

ד) לא לשים לב לסביבה

4. איזו זכות קשורה לאחריות 'לשחק הוגן ולשתף'?

א) הזכות לחינוך ב) הזכות לבריאות ג) הזכות למשחק ד) הזכות לביטחון

5. איזו אחריות הולכת עם הזכות להביע דעה?

א) להקשיב לדעות אחרות ולהתווכח בכבוד ב) לצעוק על מי שחושב אחרת ג) לא לתת לאחרים לדבר

ד) להתעלם מדעות של אחרים

6. איזו זכות קשורה לאחריות 'להתאמץ וללמוד בלי להפריע לאחרים'?

א) הזכות לחינוך ב) הזכות לשוויון ג) הזכות לביטחון ד) הזכות לפרטיות

2 חלק ב' – התאמה בין זכות לאחריות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הזכות לשוויון	___	**א.** האחריות לשמור על הגוף ועל הנפש – שלי ושל אחרים
2. הזכות לבריאות	___	**ב.** האחריות לשחק הוגן ולשתף
3. הזכות לביטחון	___	**ג.** האחריות לצמצם פסולת ולשמור על המרחב
4. הזכות למשחק	___	**ד.** האחריות לא לשתף מידע או תמונות של אחרים בלי רשות
5. הזכות לפרטיות	___	**ה.** האחריות לצרף ולא להחרים

6. הזכות לסביבה נקייה	___	**I.** האחריות לא לפגוע ולעמוד לצד מי שנפגע

3 חלק ג' – השלמת חסר

השלימו את המילה החסרה.

1. מי שרוצה שיקשיבו לדעתו, צריך גם _____ לדעות של אחרים

2. הזכות למשחק מחייבת אותי לשחק _____ ולשתף פעולה

3. הזכות לחינוך מחייבת אותי ללמוד בלי _____ לאחרים

4. הזכות לפרטיות מחייבת אותי לא לשתף תמונות בלי _____

5. הזכות לסביבה נקייה מחייבת אותי לצמצם _____

6. הזכות לביטחון מחייבת אותי לא _____ באחרים ולעמוד לצידם

4 חלק ד' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אם יש לי זכות, אין לי שום אחריות כלפי אחרים	☐	☐
2	האחריות שקשורה לזכות לחינוך היא ללמוד בלי להפריע לאחרים	☐	☐
3	אפשר לשתף תמונות של חברים ברשת בלי לבקש רשות, כי יש לי זכות לחופש ביטוי	☐	☐
4	הזכות לביטחון כוללת אחריות לעמוד לצד מי שנפגע	☐	☐
5	שוויון פירושו שרק אני צריך לקבל יחס הוגן	☐	☐
6	משחק הוגן הוא חלק מהאחריות שקשורה לזכות למשחק	☐	☐

5 חלק ה' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו זכות אחת מהרשימה וכתבו דוגמה ממצב בכיתה או בבית שבו אתם מיישמים את האחריות שקשורה אליה

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין זכות לאחריות?

תנו דוגמה לזכות ולאחריות שהולכת איתה

למה חשוב שלכל זכות תהיה אחריות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀